

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

TREČIADENIS — WEDNESDAY, GRUODIS — DECEMBER 3, 1975

Nr. 282

"LKB KRONIKA" NR. 19

"Mums neleido net Jūsų pasitikti"

Lietuvos tikinčiųjų laiškas ok. Lietuvą aplankiusiam Berlyno kardinolui Alfred Bengsch

JO EMINENCIJAI BERLYNO
ARKIVYSKUPUI
KARDINOLUI ALFREDUI
BENGSCHE
Berlyne
EMINENCIJA,

Jūsų vizitas į mūsų Tėvynę š. m. rugpjūčio 22-26 dienomis buvo netikėta, bet visiems tikintiesiems labai maloni staigmena. Mes pamatėme ne tik Jūsų besišypsančią veidą ir išgirdome šiltesnį žodį apie mūsų tikėjimą, bet mums atgimė viltis, kad Apaštalių Sostą ir platų pasaulį pasieks daugiau objektyvios informacijos apie Katalikų Bažnyčios padėtį Lietuvoje.

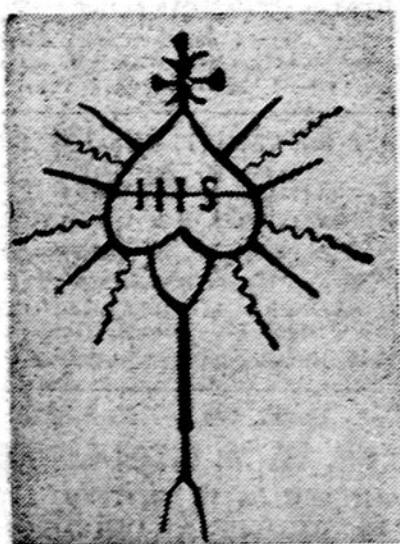
Kiek radijo trukdytojai leido, pernai mes dėmesingai sekėme kardinolų — Višinskio, Slipij ir Jūsų kalbas Vyskupo Sinode Romoje. Mes suprato, kad Jūs turite plačią širdį ir krikščioniškos drąsos užtarti persekiojamuosius už Dievą ir Bažnyčią, kad Jūs norite ir pajėgiate suprasti mūsų nedalią ir rūpesčius.

Iki paskutinės valandos Jūsų atvažiavimo tikslai buvo slepiami nuo kunigų ir tikinčiųjų. Apie tai nebuvo painformuoti net tremtyje gyvenantieji vyskupai — J. Steponavičius ir V. Sladkevičius. Kauno Bazilikoje apie Jūsų vizitą buvo paskelbta tik iš vakaro, o provincijos kunigai nieko nežinojo. Jūsų vizitą buvo pavesta tvarkyti valdžiai ištikimiems kunigams ir, atrodė, jie neapylė. Prie Jūsų negalėjo priėti visi tie, kurie būtų galėję labai daug papasakoti apie tikrąją Bažnyčios padėtį. Jums neparodė išniekintų bažnyčių, bet nuvežė į Pirciupį (Objektyvumo dėlei reikia priminti, kad Lietuvoje yra ne tik nacių aukų kapų, bet ir tarybinių —

Pravieniškėse, Rainių miškelyje ir kt.). Panevėžyje nebuvo leista giedoti, kad nesudarytų perdidelis išpuolis ir nebūtų užsitraukta valdžios nemalonė. Kaune nebuvo leista prie Bazilikos durų pakabinti šv. Tėvo portreto ir Jūs sutikti toliau nuo durų. Nežiūrint valdžios ir jos patikėtinių pastangų, tūkstantinės minios tikinčiųjų atėjo Jūsų pagerbti ir paliudyti savo ištikimybės Bažnyčiai bei Apaštalių Sostui.

Mes Lietuvos kunigų ir tikinčiųjų vardu atsiprašome Jūs už vizito metu padarytus netaktus (Pirciupio atvejį) ir kad negalėjome sutikti taip, kaip būtume norėję. Kadangi apie Katalikų Bažnyčios vargus Lietuvoje negalėjome papasakoti asmeniškai, tai norime padaryti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" puslapiuose.

Raudonajai armijai peržengus Lietuvos sieną 1940, tuojau pradėta persekiojoti Katalikų Bažnyčią. Liepos 2 nutraukiami diplomatiniai santykiai su Apaštalių Sostu ir anuliuojamas konkordatas;

ta; uždarnos visos katalikiškos organizacijos, nacionalizuojamos katalikų mokyklos, uždraudžiama katalikiška spauda ir knygų leidimas. Vienuolynai išdraskomi, o iš trijų Kunigų seminarijų paliekama tik viena (Kaune), iš kurios 1940-41 mokslo metais atimamos patalpos. Vysk. V. Brizgiui tarybinės valdžios atstovai pareiškė, kad nereikia suvedžioti jaunų žmonių, o po penkių metų ir patys vyskupai prašysią tarybinę valdžią darbo.

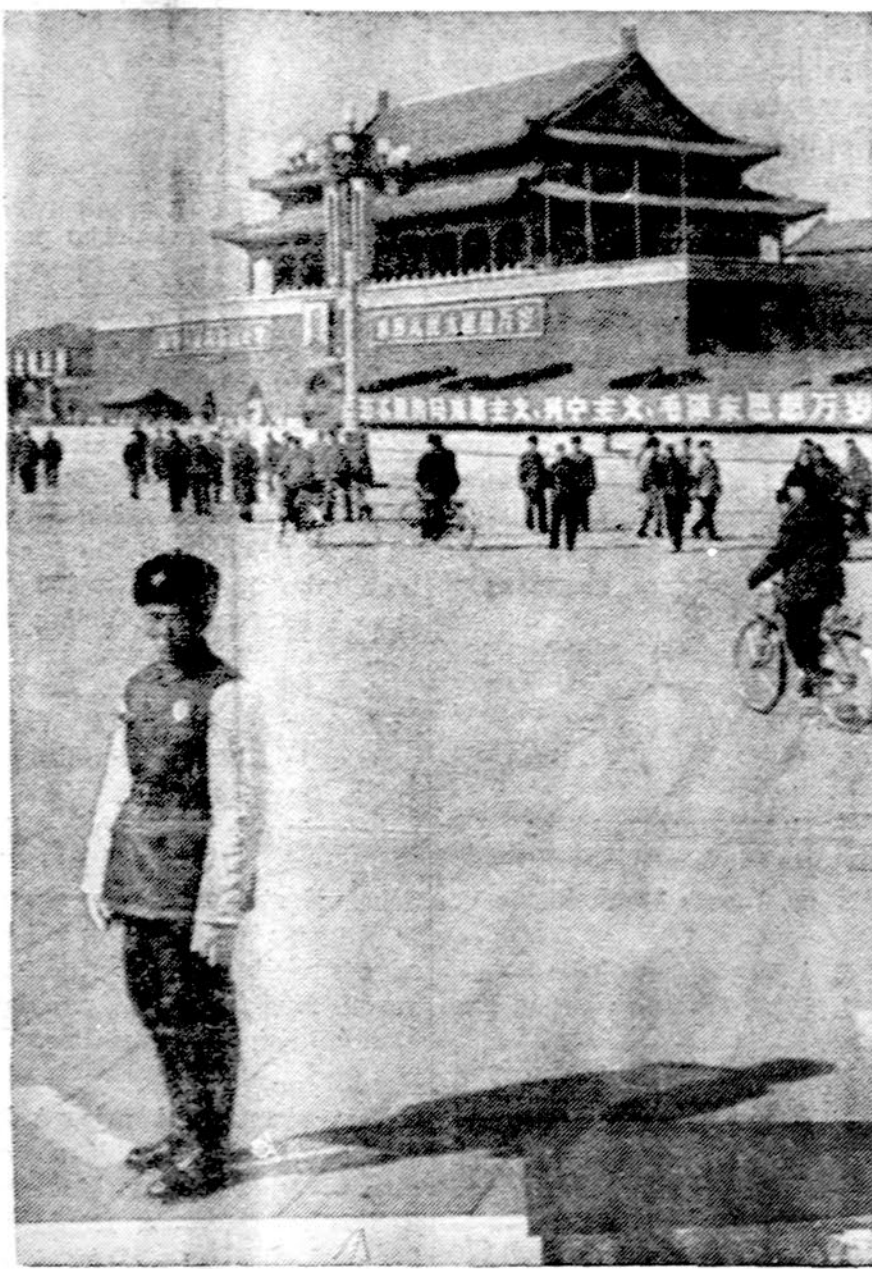
1941 birželio 14 buvo pradėtas masinis lietuvių trėmimas į Sibirą. Per trumpą laiką buvo išvežta gyvulių vagonuose apie 35,000 žmonių; vyrai atskirti nuo šeimų, — daugelis tremtinių Gulago salyne rado mirtį.

Besitraukdama Raudonoji armija išžudė daug tikinčiųjų; jos ranka neaplenkė ir kunigų, pvz. Lankeliškiuose nužudytą kunigą — Dabrikla, Petrikas, Balsys; Puseje — V. Balčius; Merkinėje — A. Juknevičius.

1946 liepos 7 suimamas Vilniaus vyskupas Mečislovas Reinys, kuris 1953 gruodžio 8 žuvo Vladimiro kalėjime. Tų pačių metų rudenį praranda laisvę Telšių vyskupas Borisevičius ir 1947 sušaudomas. 1946 gruodžio 18 areštuojamas Kaišiadorių vyskupas Teofilius Matulionis ir jo generalvikaras Juozapas Labukas, kiek vėliau — Telšių vyskupas koadjutorius Pranciškus Ramanauskas. Liko laisvas tik Panevėžio vyskupas Kazimieras Paltarokas.

Lietuviai vėl daug kartų buvo tremiami į Sibirą, o kiti teisiamai ilgaisiomis bausmėmis — iki 25 metų; dauguma jų vėliau buvo reabilituoti.

(Bus daugiau)

Pekino centre

Maskva jau kitaip kalba apie Portugaliją

Maskva. — Sovietų spaudoje apie Portugalijos įvykius jau nerandama taip, kaip buvo prieš kelias savaites. Pvz. apie vyriausybės nutarimą suspenduoti savo veiklą tol, kol karinė vadovybė sudarys sąlygas veikti, Tass skelbė:

"Vyriausybė, nutraukdama savo veiklą, kartu nori išvengti atsistatydinimo ir reikalauja iš prezidento ryžtingos karinės paramos visai ne tam, kad tarnatų revoliucijos ir darbo žmonių masių interesams, energingai kovotų su reakcionierių samokslais, vykdytų platformos, kuri buvo pagrindas šiai vyriausybei sudaryti, uždaviniui. Jie reikalauja šios karinės paramos pirmiausia tam, kad galėtų kėsintis į revoliucines laisves, apriboti masinės informacijos revoliucinių organų veiklą, šalinti iš pareigų kairiuosius. Ši parama jai reikalinga tam, kad galėtų ginti stambių savininkų interesus, slopinti darbo žmonių kovą, vykdyti ekonominę politiką, kuri užkrautų darbininkų klasei visus dabartinius ekonominius sunkumus ir grąžintų ekonominę stambiajam kapitalui, toliau dalyvauti nusikalstamuose imperia lizmo manevruose Angoloje".

Beirutas. — Izraelio bombonešiai užpuolė palestiniečių stovyklą Libano šiaurėje ir pietuose. Žuvo aštuoni žmonės, sugriauta viena stovykla.

Britų gydytojai sulėtino darbą

Londonas. — Britų gydytojai negali susitarti su valdžia dėl atlyginimų ir antvalandžių, smarkiai sumažino savo patarnavimus ir ligoninėse teikia tik pirmąją pagalbą.

Nairobi. — Pasaulio Bažnyčių tarybos susirinkime juodieji sugebėjo prarasti rezoliuciją, kad taryba turinti padėti partizanams bet kur pasauly, ypač Pietų Afrikoje

Kai Italijoje streikuoja šiuokščių išvežtojai

REZOLIUCIJA UŽ PABALTIJĄ PRAĖJO

Washingtonas. — Laikraštis baigiant ruošti, telefonu iš Washingtono pranešė Jungtinės Baltų įstaigos vedėjas Ed. Šumanas, kad Atstovų rūmuose 407:0 balsais buvo priimta kongresmano E. Dervinskio pasiūlyta rezoliucija Nr. 864 Pabaltijo tautų aneksijos nepripažinimo reikalu. Ši rezoliucija laikoma dideliu pabaltiečių laimėjimu.

Ok. Lietuvoj pogrindžio "Aušra"

Okup. Lietuva. — Žiniomis iš Lietuvos, tenai pasirodė dar vienas pogrindžio laikraštis "Aušra", platinamas "samizdat" būdu, ranka perrašinėjamas. Pirmasis numeris išėjo šių metų spalio mėnesį. Turi 52 knygos formato puslapius. Nr. 1 (40) turinys: Pirmieji "Aušros" spinduliai; Tarptautiniame tribunole; Vysk. M. Valančiaus 100 m. mirties jubiliejus; Gyventi be melo. Motto eina Tautos himno posmas:

Tegul meilė Lietuvos Dega mūsų širdyse, Vardan tos Lietuvos Vienybė težydi!

Washingtonas. — Jeigu Pensylvanijos senatorius Hugh Scott daugiau nekandidatuotų į Senatą, respublikonai turėtų rinkti kitą mažumos vadą. Rimčiausi kandidatai numatomi arba Michigano senatorius, vidurio linijos Robert Griffin, arba Texas konservatorius John Tower.

Washingtonas. — Paskirtas Aukščiausiąjį teisėjų teisėju John Paul Stevens privačiai susitikimo su keliais Senato Teisinio komiteto nariais. Jo apklausinėjimas komitete prasidės ateinančią pirmadienį ir, manoma, baigsis šioj sesijoje, iki Kongreso gruodžio 18 išsiskirstys Kaledorijus.

FORDAS SUSITIKO SU MAO

Kinų išpėjimas apie sovietų pavojų

Pekinas. — Vakar prez. Fordas susitiko su Mao Tse-tungu ir šnekėjosi dvi valandas. Mao rezidencijon, į buvusį "Uždraustą miestą" Fordas atvyko su savo palydovais, bet jie, pasi-sveikinę ir nusifotografavę, išvyko, kalbėtis kartu su Fordu pasiliko tik Kissingeris, prezidento asistentas nacionaliniam saugumui Brent Scowcroft, Rysų įstaigos vadovas George Bush ir dar vienas.

Laukimas susitikimo su Mao amerikiečių delegaciją nervino, nes Nixonas su juo turėjo progos susitikti pirmą lankymosi dieną, Fordui reikėjo antros. Jeigu nebūtų sulaukta kvietimo susitikti, kelionė būtų laikoma visiškai nepasisekusi.

Pekinas. — Prezidento Fordo susitikimas Pekine buvo šiltesnis nei 1972 Nixono. Vienas tokių ženklų buvo, kad miesto gatvės, kuriose važiuavo Fordas, nebuvo ištuštintos, ir žmonės galėjo stebėti retus svečius. Iš anksto nebuvo pranešta nei kuriomis gatvėmis, nei kurią valandą Kinija.

prezidentas važiuos. Fotografuoti su Fordu prisistatė ir Čiang Čing, Mao žmona. Fordą pasitikti buvo leista ir užsienio diplomatams, ko nebuvo padaryta Nixonui lankantis.

Banketo metu tosto kalboj einas premjero pareigas Teng Hsiao-ping įspėjo Ameriką apie gresiantį sovietų pavojų, nors tiesioginiai jų vardo ir neminėjo. "Šiandien yra šalis, kuri labai garsiai kalbą ir pamokslauja apie taiką, bet toji pati šalis ir labiausiai bauginą karu. Retorika apie detente negali pridengti karo grėsmės", kalbėjo Teng.

Fordas, atsakydamas į kalbą, minėjo, kad Amerika ieško naujų priemonių užlaikyti taiką, gyvena ne iliuzijomis, pasiliks tvirta ir bus pasiruošusi visiems netikėtumams pavojaus.

Amerikiečiai, lydi Fordą, išsinešė su kitais pareigūnais, išgirdo visuotinį Pekino politinių sluoksnių įsitikinimą, kad sovietai pirmoji eliję puls Europą, ne Kiniją.

SOVIETŲ POLITINIŲ KALINIŲ REIKALAVIMAI

(Tęsinys iš vakar dienos)

19. Kalinimo įstaigų administracija turi nemokamai aprūpinti politinius kalinius rūbais, apavu, patalu — pagal sezoną ir vietovės klimatą. Dėvėti uniforminius rūbus nėra privaloma.

20. Kalinimo įstaigų administracija turi aprūpinti politinius kalinius patalpomis, tinkančiomis gyventi, valgyti, dirbti ir poilsiuoti pagal civilines normas ir higienos reikalavimus.

21. Be įstaigų numatyto kalinių mediciniško aprūpinimo, politiniai kaliniai turi teisę kvies-tis savo nuožiūra gydytoją, ir iš užsienio, kad apžiūrėtų sveikatą ir konsultuotų. Jei kalinimo vietovų medicinos punktai neturėtų reikalingų medikamentų, politiniai kaliniai turi teisę užsąsiųti pagal civilines normas ir higienos reikalavimus.

22. Neribojamas politinių kalinių buvimas gryname lauko ore.

23. Be kalinimo įstaigų administracijos nemokamai teikiama maisto, rūbų, apavo, patalynės, politiniai kaliniai turi teisę gauti jų neribotą kiekį iš giminių, ar kitų asmenų, o taip pat įsigyti per prekybos tinklą maisto, rūbų bei kitų kasdieninio vartojimo reikmenų, ir jais naudotis.

24. Politiniai kaliniai turi teisę gauti pinigų iš giminių ir kitų asmenų ir laisvai naudotis savo pinigais ištekliams.

Kad šias politinio kalinio statuso sąlygas griežtai vykdytų kalinimo įstaigos, reikalinga, be prokuroro ir sovietinės visuomenės kontrolės, dar ir užsienio kraštų bei tarptautinių organizacijų priežiūra.

Todėl turi būti užtikrinta:

1. Politinių kalinių teisė šauktis į spaudą, visuomenės veikėjus ir organizacijas.

2. Visuomenės organizacijų atstovų, spaudos ir paskirų visuomenės veikėjų teisė lankyti kalinimo įstaigas, susipažinti su kalinimo sąlygomis ir matyti su politiniais kaliniais.

3. Šių straipsnių (1 ir 2) nuostatai taikomi ne tik Sovietų Sąjungos visuomenės, spaudos ir or-

KALENDORIUS

Gruodžio 3: šv. Pranciškus Ksaveras, šv. Hilarija, Auman-tas, Vingrė.

Gruodžio 4: šv. Bernardas iš Parmos, šv. Barbara, Vainotas, Liugailė.

ORAS

Saulė teka 6:59, leidžias 4:20.

Daugiausia, apsiniaukus, šilčiau, apie 40 laipsnių.

Brežnevas iš valdžios nepasitrauks

Maskva. — Tasso žiniomis, būsimajam XXV komunistų partijos suvažiavimui pagrindinę kalbą pasakys Leonidas Brežnevas. Politiniuose sluoksniuose iš to daroma išvada, kad jis iš valdžios nepasitrauks, kaip buvo spėjama. Premjeras Aleksandras Kosyginas pateiks ūkinę apžvalgą; vadinas, tas irgi bus paliktas valdžioje.

Laoso karalius greit atsistatydins

Bangkokas. — Laoso karalius Savang Vathana pusbrolis Manjvongse su žmona ir 10 vaikų peržengė Ta'jo sieną, pabėgo nuo komunistų. Nujaučiama, kad ir pats karalius greitai atsistatydins ir pasirinks egzilo gyvenimą. Nuo komunistų įsiga-lėjimo iš Laoso jau pabėgo apie 50,000 žmonių. Vidutiniškai kasdien Mekongo upę perplaukia į Ta'ją 12 žmonių.

Kitam laureatui sovietai leido išvykti

Maskva. — Leonid Kantorovič, sovietų ekonomistas, gavęs Nobelio premiją, šį sekmadienį išvyksta į Stockholmą ir premiją atsiims. Kitam premijos laureatui, Andriui Sacharovui, sovietai nedavė leidimo išvykti. Jo premiją paims žmona Jelena Sacharova, dabar besigydanti Italijoje.

Viena. — Austrijos kancleris Bruno Kreisky nori atsisakyti parlamentarams suteikto imuniteto ir liudyti teisme prieš nacių ieškotoją Simon Wiesenthal, jį kaltindamas, kad jis pats, Wiesenthal, buvo nacių žmogus, kitaip nebūtų išlikęs gyvas Hitlerio siautėjimo laikais. Kreisky irgi žydas, nors ir neišpažįsta žydų tikėjimo.

Bruselis. — Ambasadorius David Bruce nuo sausio pabai-gos pasitraukia iš savo posto kaip Amerikos NATO atstovas. Atsistatydinimo priežastis — amžius, 77 metai.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Redaguoja skt. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Illinois, 60629
Telefonas 476-7089

ŠVENTĖ KERNAVĖS TUNTE

Šventė kiekvienai šeimai ar organizacijai yra brangi diena, ypač kada turinys ir eiga yra savų užtarnautų, savųjų parengtų. Kiekviena tunte pastoviai dirba jaunimas, vadovai ir tėvai. Darbai veja darbus ir rodo per retai visi susitinkame pasidžiaugti ir pasididžiuoti kartu. Kernavės tunto sueiga lapkričio 16 d. savo įvykių įvairumu ir dalyvių gausumu kaip tik ir pabrėžė šią per retai sutinkamą šeimynišką džiaugsmo nuotaiką.

Išgyvojusios šventės, kiekvienas vienas su savo daina, skambiai ir nuotaikingai pripildydamos mažąja jaunimo centro sale. Po atidarymo iškilnių su pasididžiavimu sekame iškilmingas "Grazi-
nos" d-vės vėliavos krikštynas. Tai tikrai prisimintinas įvykis draugovei ir visam tuntu; vėliava atstovauja visai skautybės ideologijai ir simbolizuoja gražiniųčių prisirišimą savo vienetui. Kūmai — Dapkienė ir Mikėnas, vėliavos mecenatai Nijolė ir a.a. fil. A. Vengriai. Iškilminguose krikšto akto žodžiuose atsispindi daug jaunimui ir daug susi-
gavimo. Tunto kapelionui kun. dr. K. Trimakui vėliavą pašventinus, jį perduoda sesei Elytei Izokaitienei, "Grazi-
nos" d-vės draugininkei. Kitos draugovės vėliavos naująją sutinka pa-
liedamas savo viršūnėmis, ir štai gražinietės jau stoja rikiuo-
tėn dar tvirtiau sujungtos savo vėliavos šėšelyje.

Dar ir kitas džiugus įvykis — mūsų sesių skautininkių įžodis, taip jautriai pravedamas O. Si-
liūnienės, Kernavės "Mamunėlės". Plačiame rate supintos rankos byloja idėjų bendrumą ir ryšią savo sesių gerovei. Sėdė Aldona Rasutienė pakeliama į skautininkes. Kiek daug metų trūso, dar-
bo ir rūpestio kalba už sesę Aldo-
nā! O štai ir sesės Asta Paškevi-
čiūtė ir Kristina Bukaveckaitė pa-
siūpošia žaliais kaklaraiščiais. Jas įtemptai seka jų pačių su-
kuopštumu, pareigingumu ir meile globotų paukštyčių aku-
tes. Sveikiname, džiaugiamės, apdovanojame savo seses!

Žalių kaklaraiščių mirgėjimas pakeičiamas geltonaisiais. Sesės Ramona Bielskytė, Lisa Chiapet-
ta, Dainė Kerelytė ir Loreta Mi-
kėnaitė su nauju patyrimu ir ry-
tu palieka paukštyčių eiles. O

Kernavės tunto "Grazi-
nos" d-vė pasirodėsi pakartotį savo įžodį ir pasipuotė prityrusios skautės kaklaraiščiais. Nuotr. J. Lintako

PRANESIMAS

Labai malonu pranešti, kad LSS Tarybos Pirmosios lapkričio 1 d. praga:

V. s. kun. Ansas Trakis Chi-
cagoje, senas skautas, pasišven-
tes skautininkas ir ilgametis
Lietuvių Skautų Sąjungos (ev.)
Dvasios vadovas, bent 25 metus
einęs šias pareigas, už didelį at-
sidavimą lietuvių skautybės idė-
jai ir už ypatingai pavyzdinę
indėlį į lietuvių jaunumės ugdy-
mą, apdovanotas Geležinio
Vilko ordinu.

V. s. Petras Mošis, ilgametis

Skautų Brolijos ir Lietuvių
Skautų Sąjungos vadovybės na-
rys — Vyriausias Skautininkas,
kelias atvejais buvęs LSS Tary-
bos sekretorius ir vicepirminin-
kas, daugelio sk. stovyklų or-
ganizatorius ir vadovas, pri-
ręęs skautininkas, sėkmingas ad-
ministracinis ir rūpestingas
skautybės reprezentantas, už
savo atsidavimą lietuvių skautų
organizacijai ir už ypatingus
nuopelnus apdovanotas Geležinio
Vilko ordinu.

LSS Australijos Rajono Va-
das v. c. Aleksandras Jakšas,
už jo labai didelius nuopelnus,

apdovanotas Padėkos ordinu.

1. Amerikietis skautininkas
Mr. Warren N. Anderson, 1975
m. Miško Zenklo kursų NE1-26
vedėjas.

2. s. Jonas Dambaras Toron-
te ir

3. s. fil. Liūda Rugienienė
Detroitė už jų nuopelnus lietu-
viškai skautybei apdovanoti
Lelijos ordinu.

Didelis skautų-čių veiklos rė-
mėjas p. Kazys Adamavičius
Worcester, Mass., už jo ypa-
tingai didelius nuopelnus ne tik
Worcesterio vienetais, bet vi-
sam JAV Atlanto rajonui, ap-
dovanotas Padėkos ordinu su
rėmėjo kaspinu.

JAV Vidurio rajono vadijos
narė ir Chicago skautų-skautėjų
teatro vadovė ps. Aldona Mar-
tienė Chicagoje apdovanota Už
Nuopelnus ordinu.

Pakelti į skautininkų laipsnius:
A. į vyresniojo skautininko —
1. s. Česlovas Anušis Detroitė.
2. s. Ramutė Česnavičienė
New Yorkė.

3. s. Leonora Jasulevičienė
Waterbury, Conn.

B. į skautininko —

1. ps. fil. Jonas Asminas Det-
roitė.

2. ps. Danutė Balčiūnė Los
Angeles.

3. ps. Juozas Menkelis Vene-
zuėloje.

C. į jūrų skautininko —

1. j. ps. Gintaras Čepas Bos-
tone.

D. į paskautininko —

1. v. sl. Dalia Barzdžiūtė To-
ronte.

2. v. sl. Sandra Kazlevičiūtė
Torontė.

3. v. sl. Edvardas Klimas Cle-
velande.

4. v. sl. Asta Senkevičiūtė To-
ronte.

5. v. sl. Silvija Šarkutė Toron-
te.

6. v. sl. Vincas Šnypas Bosto-
ne.

7. v. sl. Danutė-Donata Žulytė
Torontė.

E. į jūrų paskautininkus —

1. v. sl. Vytautas Venkevi-
čius Torontė.

Sveikiname visi ir visos, reiš-
kiame pagarbą nusipelnusiems,
dėkojame pasidavusiems ir
visiems linkime dar ilgai ilgai
dirbti lietuvių skautybės sieki-
mams!

Viso geriausio!

Budime

v. s. Antanas Saulaitis,
Tarybos pirmininkas

v. s. Alfonsas Samušis,
Tarybos vicepirmininkas

-Sekretorius

OMAHOS

SUKAKTUVENĖ ŠVENTĖ

Lapkričio 1 d. Neries tunto

sesės ir V. Kudirkos vietininkių

sesės broliai buvo susirinkę į 25

metų sukakties šventę.

Buvo džiugu matyti svečius:

vyriausią skautininkę Lilę Mi-
liukienę, Neries tunto įsteigėją s.

Reginą Kučienę, dukrą ir brolį

Kučus, sūnų Liną bei vidurio

rajo vadovą. Karaliūną su

žmona ir dukra Rūta.

Šventės programa buvo dvie-

jų dalių. Pirmoji dalis — iškil-

minga sueiga. Įvygio mūsų

sesės ir broliai su tunto vėlia-

vomis. Sueigoje buvo pažvelgta

į praeitį. Neries tunto istoriją

perskaitė Laimutė Antanėlienė,

o brolių vieneto istoriją — Al-

gimantas Antanėlis.

1950 m. vasario 1 d. pirmą

kartą pasirodė uniformuoti skau-

tai ir skautės. 1953 m. kovo 31

d. buvo įsteigta "Neries" viet-

ninkija. Pirmoji vietininkė vyr.

sl. Regina Parulytė. 1956 m. vie-

tininkės pareigas perėmė vyr.

skautė sl. Gražina Kavaliauskaitė

- Reškevičienė. 1957 m. lap-

kričio mėn. vietininkijai leidžia-

ma pasivadinti "Neries" tuntu,

kuriam buvo 85 skautės. Tun-

tui vadovauti pasilieka Gražina

Reškevičienė. Sėdė Gražina tun-

tui vadovavo 11 metų. 1967 m.

Neries tunto vadovavimą perė-

mė ps. Ramutė Micutaitė - Arie-

nė. 1973 m. vidury tuntą perė-

mė s. Irena Lileikienė. 1975 lap-

kričio 1 d. tuntą perėmė s. Lai-

Omahos skautų-čių sukaktuvinėje sueigoje "Neries" tunto tutininkė
S. Irena Lileikienė (kairėje) perduoda pareigas s. Laimutei Antanėlienei
Nuotr. I. Gaidelytės

mutė Antanėlienė.

Omahos skautų vietininkija o-
ficialiai susikūrė 1953 metų pra-
džioje, su pirmuoju vietininku
s. kun. L. Musteikiu. Tose pa-
reigose jis išbuvo iki 1958 me-
tų. 1968 metais s. J. Sakalas ėjo
vietininko pareigas, kuriose iš-
buvo kelerius metus. Vėliau vie-
tininkavo skautai vyčiai, G.
Drazdis ir S. Mickus. Antrojo
dešimtmečio vidury dėl įvairių
priežasčių skautų vietininkijos
veikla buvo prigesusi. 1967 m.
pabaigoje sk. vyčių Jono Lilei-
kio ir viet. Algimanto Antanėlio
dėka vėl atsikuria jaun. skautų
ir skautų vienetas. 1968 vėl at-
sikuria vietininkija V. Kudirkos
vardu. Nuo 1973 metų pabaigos
vietininkijai vadovauja ps. Jo-
nas Šarka.

Vyr. skautininkė prisegė žy-
menis vadovėms: Padėkos ordi-
nų — v. s. Reginą Kučienę,
Lelijos ordiną — s. Irenai Li-
leikienę. Vėliavos žymenį —
vyr. sk. sl. Teresę Gaidelytę.

Pakelta į skautininkės laipsnį
— ps. Marta Šarkienė, į paskau-
tininkės laipsnį — vyr. sk. v. sl.
Dangutė Antanėlytė. Šios skau-
tės pakeltos į paskautininkės
laipsnį — "Živilės" dr-vės adju-
tantė Kristina Prismantaitė ir
"Vaidilūčių" dr-vės adjutantė
Valva Šarkaitė. Jaunesnių skau-
dų žodį davė Lisa Rackevičiūtė.

Vyriausio skautininko įsaky-
mu apdovanoti broliai: už nuo-
pelnus — ps. Jonas Lileikis ir
ps. Jonas Šarka. Paskiltininkai
— Ricardas Arnauskas ir Liū-
das Totilas ir sl. Rimas Reške-
vičius buvo apdovanoti Pažan-

(Nukelta į 5 pusl.)

LIETUVIŠKAI PUOŠTI PRODUKTAI

	TAUTISKAI SPAUSDINTI MARŠKINIAI (T-Shirts) su "Lietuva" () "Lithuania" () be () Jaunulio: 6 () 8 () 10 () 12 () 14 () 16 () 18 () Vyrų: smulkus () vidutinis () didelis () labai didelis ()	
	1—\$5.95 () 3—\$15.00 () 12—\$48.00 ()	
	LIETUVOS VALSTYBINIS HERBAS graži kambario sienos dekoracija spausdinta aliejo dažais tiesiog ant ¼ medžio 7 1/2" x 9 1/2" Kaina \$14.95 ()	
	ELEGANTISKAI PAPUOSTOS STIKLINĖS (herbas randamas — vytis permatoma) Patarnavimas Patarnavimas Patarnavimas keturiem (16 stk.) astuniem (32 stk.) dvylikai (48 stk.) \$14.95 () \$26.25 () \$39.50 ()	
	ALAUŠ STIKLINĖS DEGTINĖS STIKLIUKAI (mugs) (whiskey glasses) 4—\$7.75 () 8—\$12.95 () 4—\$5.00 () 8—\$7.75 () 12—\$16.00 () 12—\$10.00 ()	
	AUTOMOBILIO ZENKLIUKAI spausdinti žibaniom spalvomis ant plastikos su "Lietuva" () "Lithuania" () ir be () 1—\$2.00 () 3—\$5.00 () 10—\$10.00 ()	

New Jersey rezidentai pridėkite 5% taxams. Užsakymus žymėkite tiesiog
ant skelbimo ir jį reikalinga paštininkite atsiimti, lietuviškai arba
angliškai. Pridėkite čekį arba "money order". Persiuntimo išlaidas
apmoka kompanija. Palaukti reikės nuo dviejų iki trijų savaičių.

ATCO GRAPHIC ARTS
Corner Fifth and Baritan Ave., Atco, New Jersey 08004

Pavardė
ir
Adresas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily,
except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter
by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois.
Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign
Countries — \$26.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenume-
ratas nesijunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso,
gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsi-
mokėjęs.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje		25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis		16.00	8.50	—	—

• Redakcija straipsnius taisyti savo
nuostata. Nesunaudoję straipsnių
nesaugo, juos gražina tik iš anks-
to susitarus. Redakcija už skelbi-
mų turinį neatsako. Skelbimų kai-
nos prisiunčiamos gavus prašymą.

• Redakcija dirba kasdien
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieni-
siais nuo 8:30 iki 12:00.
• Administracija dirba kas-
dien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieni-
siais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. FR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2856 West 63rd Street

AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR

GERKLĖS LIGOS

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akusheris ir moterų ligos

Ginekologinė chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford

Medical Building) Tel. LU 5-6446

Pirmą ligonitį pagal susitarimą.

Jei neatliepia, skambinti 274-8012

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center

6122 So. Kedzie Ave.

Val.: pirm., antr., ketvirt., ir

penkt., nuo 12-4 val. p. p. 6-8

val. vak. Šeštad. 12-2 val. p. p.

trečiad. užduota.

Ofiso telef. WA 5-2670

Rezid. tel. Waltham 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2454 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 6 popiet.

antr., penkt. 1-5, trečiad. ir šešt.

tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetas peršė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2700 West 51st Street

TEL. GR 6-9400

Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir

ketv. 1-4 ir 7-9; antradi. ir penkt.

ad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. FR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Nervų ir

Emocijų Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą. Jei ne-

atliepia, skambinti: MI 2-0061.

Rezid. tel. — GR 6-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIS IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei ne-

atliepia, skambinti: MI 2-0061.

Tel. — RE 5-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Aktų Ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. FR 8-2220

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

J O K S A

VAIKŲ LIGOS

2556 West 63rd Street

Firmad., antradi., ketvirtadi., ir penkt.

nuo 12 iki 5 val. ir nuo 6 iki 8

val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

AR TIKRAI LAIMINGOS SOVIETŲ MOTERYS

Ir 1975-uosius Moters metus kitų sunkių pareigų ar sunkių Sovietai stengiasi panaudoti savo krašto propagandai. Visame krašte, miestuose ir kolchozuose, išlipinta daugybė plakatų, skelbiančių sovietinių moterų laimę.

Apie moteris labai daug rašoma, kalbama, jos gerbiamos mitinguose, apdovanojamos medaliais, ordinais, skelbiamos "moterimis didvyrėmis" ir kitais skambiais vardais vadinamos. Sovietų moterys šaukia savo kongresus. Jų delegatės dalyvauja pasauliniuose moterų kongresuose, įrodinėdamos, kad nė viename kitame pasaulyje moterys nesantys taip laisvi ir turinčios tiek daug teisių, kaip Sovietų Sąjungoje. Sovietų moterims nebėra reikalo reikalaoti daugiausiai teisių, nes jos ir taip jau esančios nuo seno emancipuotos. Jau 1918 metų sovietinė konstitucija suteikė visoms krašto moterims lygias teises su vyrais politinio, ūkinio, socialinio gyvenimo srityse. Nuo tada jos buvusios ir trauktos į produkciją lygiomis teisėmis su vyrais, ir tai buvęs vienintelis ir teisingiausias kelias išsiveržti iš vyrų hegemonijos. Tas pats, kaip vyrų, darbas, vienodas atlyginimas, laisvas reikšmės įvairiose profesijose ir lygios teisės į švietimą bei mokymą esanti pagrindinė Sovietų moterų emancipacijos žymė.

Truputis statistikos duomenų. Šiandieną Sovietų Sąjungoje dirba ar studijuoja 92,5 procentai visų galinčių dirbti moterų nuo 17 metų amžiaus. Taigi tik 7,5 proc. moterų yra tikrai namų šeimininkės. Šiandieną Sovietų Sąjunga yra vienintelis kraštas pasaulyje, kuriame moterys sudaro 51 procentą visų dirbančiųjų asmenų. Fiziškai silpnų žmonių giminė Sovietuose dominuoja tekstilėje, kur dirba net 96 proc. visų dirbančiųjų, sveikatos apsaugoje — 85 proc., prekybos ir gastronomijos institucijose — 76 proc. Švietimo ir kultūros įstaigose dirba 72 proc. visų dirbančiųjų. Šia proga pažymėtina, kad ir okupuose Lietuvoje moterys sudaro 80 proc. visų mokytojų. Valstybiniame ir ūkiniame aparate moterys turi po 63 postus iš kiekvieno 100 vietų. Beveik pusę kolchozų ir sovchozų personalo sudaro moterys. Moteris yra kiekviena inžinierė iš trijų šios profesijos žmonių.

Kiek blogiau politikoje. Iš 14,5 milijono komunistų partijos narių moterų tėra 3,5 mil. Maždaug trečdalis aukščiausios tarybos narių — moterys.

Iš paskelbtų duomenų matome, kaip labai Sovietų moterys yra perkrautos darbais įmonėse, fabrikuose, įstaigose. Kasdien jos ten dirba po 8–9 valandas, dažnai naktinėse pamainose. Kelionė ir darbovietė ir atgal jos sugaišta po 1–2 valandas. Patys Sovietų sociologai yra apskaičiavę, kad jų moterys, grįžusios iš darbo, savo šeimoje dar dirba kasdien po 5–6 valandas.

Jei Sovietų moteris nebeitų darbovietės, o dirbtų tikrai šeimoje ir virtuvėje, tuoj užsidarytų krašto mokyklos, ligoninės, tekstilės bei aprangos ir daugelis kitų įmonių. Žemės ūkio gamyba sumažėtų pusiau, palūžtų administracijos aparatas.

Vakarų Europos kraštų moterys, kurioms Moters metų proga teko lankytis Sovietų Sąjungoje ir arčiau pažinti jų moterų gyvenimą, iškelia dar visą eilę

kitų sunkių pareigų ar sunkių darbo aplinkybių, kurių nebeturi vakarietiškos moterys. Stai keletas jų:

Sovietų moters virtuvė ir namų ūkis labai primityvus, trūksta automatizacijos. Tik 20 proc. moterų tokia automatizacija naudojasi. Sovietų moteriai tenka rūpintis vaikų priežiūra ir auginimu, nes vyrai prie šio darbo mažai tepisidėda. Tuo metu, kai moterys čia vargsta, jie ramiai lošia kortomis, šaškėmis ar domino žaidimą. Moterys beveik kasdien turi stovėti ilgesnį laiką eilėse, norėdamos gauti pirtinį maisto produktų ar kitų prekių. Tik 13 moterų iš kiekvieno šimto atiduoda savo skalbinius skalbykloms skalbti. Nemaža dalis moterų neturi skalbimo mašinų. Labai maži butai be galios sunkina jų šeimyninį gyvenimą ir neleidžia pailsėti jų nervams.

Tiesa, kad įstatymai gamtinių moterims lygų atlyginimą su vyrais, bet tikrai už tokį pat sunkų darbą. Keturi penktadaliai Sovietų moterų praktiškai yra menkiausiai atlyginamos kaip vyrai, nors ir dirba sunkų darbą. Moterys, baigusios darbo mokyklą, negauna vadovaujančio darbo darbovietėse, kokį gauna vyrai. Daugybė moterų dirba vadovaujančias vyrų, kurie yra daug mažiau kvalifikuoti už jas. Gautos Sovietuose šluoja beveik išimtinai moterys. Jos krauna sunkias šiukšles, įvairias atliekas. Netrukta moterų ir prie statybos darbų, kur jos primityviausiu būdu rątomis ar rankiniais neštuvais nešioja plytas, cementą ir kitas statybines medžiagas.

Valdančioji komunistų partija žino sunkią Sovietų moterų dalia ir stengiasi kitais būdais jas kompensuoti. Jos yra poetų apdainuojamos, rašytojų aprašomos, dailininkų piešiamos. 91 moteris apdovanota aukščiausiu kovinių ordinu (partizanės, fronto kovotojos), 4696 moterys paskelbtos "socialistinio darbo karžygėmis", 183,000 moterų, pagimdžiusių po 10 ar daugiau vaikų, paskelbtos "moterimis karžygėmis". Jos turi įvairias privilegijas ir yra geriau atlyginamos. Tačiau džiaugsmas ne visuotinis, ypač kai prisiminime skaičius, kad Sovietų Sąjungoje dabar yra 134,6 milijonai moterų.

Ištekant merginoms teikiamos tam tikros privilegijos, tačiau vedusiųjų laimė būna labai trumpa, nes Sovietų moterys turi eiti sunkiai dirbti. Vedusios poros, kaip ir kiti gyventojai, labai sunkiai gauna butus. Taigi nenustatę, kad skyrybos yra dažnos ir jų skaičius nuolat didėja.

Iš kiekvieno 100 vedybų išsiskiria 27. Iš kiekvienų 10-ies skyrybų prašymų šešis pateikia moterys. Iš dešimties vedybų viena nesitęsė ilgiau kaip vienerius metus. Gimimų skaičius kiekvienais metais mažėja, ypač europinėje Sovietų Sąjungos dalyje. Tik retas dirbantis vyras gali vienas dirbdamas išlaikyti žmoną ir vaikus. Nežiūrint to, Sovietų įstaigos visais būdais stengiasi paveikti vedusius, kad jie augintų daugiau vaikų.

Šios ir kitos priežastys rodo, kad Sovietų moteris nėra nei pakankamai emancipuota, nei tokia laiminga, kaip komunistų partija skelbia.

LIETUVOS DIDVYRIAI IR KANKINIAI YRA PAVYZDYS DARBUI

Dr. Kęstučio Valiūno, Vliko pirmininko mintys Vliko seimui

Praėjusiais savo veiklos metais teko aktyviai dalyvauti tiek tarptautiniuose įvykiuose, tiek ir mūsų pačių veiksmų sukūriose. Iš tarptautinių įvykių pažymėtini Helsinkio konferencija, Tarptautiniai Moters metai ir apklausinėjamai apie žmogaus teisių nepaisymą Sovietų Sąjungoje ir okupuotoje Lietuvoje, įvykę Kopenhagoje, Danijos parlamento rūmuose. Prieš Helsinkio konferenciją Vlikas buvo sušaukęs mūsų veiksmų pasitarimą, kad būtų pasirodys vienintelis reaguoti į Helsinkio įvykius. Pradėjo veikti inkorporuotas Tautos fondas.

Tarp kitų Vliko valdybai tekusiu darbu ypač daug darbo pareikalavo plati informacijos sritis.

Kai kurie ryškesni atvejai

Tarptautinė politika, kuri formaliai ejo ir tebeina detentės būklę, nebuvo Lietuvos laisvės būklę palanki. Lietuvos tarptautinis statusas tebėra toks pat, koki jai sudarė 1940 m. liepos 23 d. Valstybės departamento paskirtas Sumners Wells pareiškimas, kad šio krašto vyriausybė nepripažįsta Sovietų Sąjungos agresijos akto, inkorporuojant Baltijos valstybes į Sovietų Sąjungą. Tačiau Helsinkio susitarimai, kuri trisdešimt penkių valstybių galvų parašais buvo deklaratyviai pripažintas Jaltos ir Potsdamo pokarių Europos valstybių faktinių sienų buvimas, psichologiškai labai sustiprino Sovietų politinę galią. Iš antros pusės, šiame ilgame Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos paruošimo procese nei viena valstybė netarė jokio naujo teigiamo žodžio dėl Baltijos valstybių ateities. Tačiau iš to nedarome išvadu, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybinė nepri-

klausomybė būtų palaidota. Vals tybinė nepriklausomybė tebėra ne tik kitų valstybių biuroose — mūsų diplomatiniai postai rodo Lietuvos valstybės de jure buvimą.

Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo komitetas atidžiai sekė pasaulines diskusijas konferencijos klausimu. Paaškęs, kad konferencija tikrai organizuojama, 1972 m. rugsėjo 9 d. Vlikas sušaukė New Yorke lietuvių veiksmų konferenciją, kurioje buvo sutarta Helsinkio konferencijoje kelti Lietuvos bylą. Po šios konferencijos platų dokumentuotą memorandumą paruošė Lietuvos Diplomatinė tarnyba, Vlikas ir Lietuvos Laisvės komitetas. Jis laisvojo pasaulio vyriausybų galvoms, konferencijos dalyviams, buvo įteiktas 1972 metų gale.

Vliko pakviestas, Diplomatinės tarnybos patarėjas dr. Albertas Gerutis iš Šveicarijos stebėjo komisijų darbus Genevoje ir, kiek tik jam pavyko apie jos darbus patirti, informavo Vliką.

Pabaltiečių santalka

Vlikas, drauge su latviais ir estais susibūrus į Pasaulinę Baltų santalką, padėję aiškinti įvairiais kitais būdais. Kai paaškęs, kad 1973 m. birželio gale liepos pradžioje Helsinkyje įvyks užsienio reikalų ministrų konferencija susitarimų gairėms nustatyti, tomis pat dienomis į Helsinkį nuvyko ir santalkos delegacija, jos pirmininko dr. Kęstučio Valiūno vadovaujama. Į delegaciją lietuvių grupę dar įėjo Eglė Zilionytė, dr. Jonas Genys ir dr. Petras Vileišis. Delegacija nusi- vežė naują suglaustą memorandumą, kurį išdėdino atstovams bei delegacijoms. Be to, buvo įteiktas ir Pasaulinės Baltų San-

talkos memorandumas.

Nors visi delegacijos nariai buvo daugiau kaip pusę paros uždaryti į kalėjimą, bet jai pasisekė taip išvystyti savo veiklą, kad Baltijos valstybių byla buvo plačiausiai aprašyta pasaulinėje spaudoje.

1974 m. gale ir 1975 m. pirmaisiais mėnesiais Genevoj buvo aiškių ženklų, kad pradėta ruošti vyriausybų galvoms susirinkti Helsinkyje ir pasirašyti paruoštus dokumentus. Vlikas balandžio 12 d. sušaukė Chicagoje veiksmų konferenciją, kuri, nežiūrint svarbaus reikalo ir momento, dėl kokių veiksmų tarpusavyje nesklaidė, nieko pozityvaus nedavė.

Todėl Vlikas paruošė ir išsuntinėjo dar vieną memorandumą, o pačios konferencijos išvakarėse vyriausybų galvoms pasiuntė telegramas. Buvo prašyta, kad dėl valstybės sienų neliečiamumo sutartų dokumentų signalai raštu pareikštų, jog tie dokumentai neliečia Lietuvos. Deja, neatsirado nei vienos vyriausybės, kuri tiesiogiai būtų tai padariusi ar bent žodžiu pareiškusi.

Konferencijos išvakarėse Baltuosiuose rūmuose sukvietėms etninių grupių atstovams prezidentas Fordas dar kartą pabrėžė, kad JAV laikosi Baltijos valstybių neteisėto inkorporavimo į Sovietų Sąjungą nepripažinimo politikos. Panašūs užtikrinimai raštu buvo gauti iš Didžiosios Britanijos, Kanados, Belgijos, Airijos ir Kipro vyriausybių. Prancūzijos prezidentas Giscard d'Estaing savo kalboje Helsinkyje pabrėžė, kad Prancūzija nepripažįstanti jokių naujų politinių situacijų, kurių ji nebuvo pripažinusi anksčiau.

Pasaulinės Baltų santalkos su-

ruoštoji spaudos konferencija

Veikla svetur

Per konferencijos sesiją Helsinkyje baltų delegatai palaikė nuolatinių kontaktų su Reuters žinių agentūra, London Daily Telegraph, Vokietijos Die Welt, The New York Times, Chicago Tribune, Vokietijos valstybine televizija, Stockholm Expressen ir mažesniu laipsniu su kitais korespondentais. Ir suomių spaudoje kiekvieną dieną informavo savo skaitytojus apie baltų veiklą, žinias paprastai imdama ne iš baltų šaltinių. Glaudūs ryšiai buvo užmegzti su Vakarų laikraščių korespondentais Maskvoje. Buvo susitarta dėl būdų informuoti juose apie įvykius Baltijos valstybėse.

Konferencijai vykstant Helsinkyje, baltiečiai pademonstravo savo vieningumą gerai koordinuotais "laisvės būdėjimais" įvairiose JAV, Kanados, Švedijos ir D. Britanijos miestuose.

Kai į Helsinkio konferenciją atvyko Pasaulinės Baltų santalkos vadovybė, tai jos pirmininką Uldis Gravą ir dr. Valiūną politika aerodrome suareštavo ir daugiau kaip keturias valandas ten išlaikė.

Bendradarbiavimas su mūsų diplomatais

Su Lietuvos Diplomatinė tarnyba pagal reikala vyksta pastovus bendradarbiavimas. Ši vienas jos postais pasitaiko daugiausiai klausimų sprendimų, su kitais mažiau. Tačiau Vlikas visiemis atstovams ir konsulams siuntinėja savo memorandumų ir svarbesnių raštų nuorašus, o taip pat ir Eltos leidžiamus biuletenius. Iš diplomatų Vlikas gauna nuorašus jų teikiamų notų, promemorių aprašymų apie savo veiklą ir tos valstybės, kurioje Lietuva atstovauja, politiką. Siemiet iš Diplomatinės šefo ministerio Stasio Lozoraičio gautas nuorašas memorandumo, kurį jis įteikė dėl Helsinkio konferencijos.

Tą patį padarė ir prof. Jurgis Baltrušaitis, įteikęs savo notą Prancūzijos vyriausybei. Juozas Kajeckas, Lietuvos Atstovas Washingtone, dr. Stasys Bačkis, atstovybės patarėjas, informuoja Vliką apie šio krašto politines nuotaikas ir kongreso darbus, liečiančius Lietuvą. Dažnai gauname informaciją iš Paryžiaus. Plačiai mus informuoja Anatolis Grisonas, Lietuvos atstovas Urugvajuje. Juzė Daužvardienė, generalinė konsulė Chicagoje, dr. Jonas Zmuidzinaitis, generalinis konsulas Toronto, dažnai suteikia informaciją arba prisunčia laikraščių iškarpas, jei jos liečia Lietuvą. New Yorke generalinis konsulas Anicetas Simutis yra artimiausias Vliko bendradarbis

Dr. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas

bet kuriais Lietuvą ir lietuvių liečiančiais klausimais.

Tarptautiniai apklausinėjamai

Rytų Europos egzilių komitetas Danijoje šių metų pradžioje atsiuntė savo bendraraštį, kad, susitarus su Sovietų Sąjungos akademiku Andrej Sacharovu, komitetas Kopenhagoje, Danijos parlamento rūmuose, ruošia Sovietų Sąjungai viešą teismą dėl žmogaus teisių nepaisymo tame krašte. Apklausinėjami liudininkai, buvę koncentracijos stovyklų ir kalėjimų kaliniai bei priverstiniai psichiatrinų ligoninių pacientai.

Vlikas į tai tuojau atsiliepė ir tarėsi su buv. kaliniais dėl liudinimų. Elena Juciūtė dėl nesveikatos atsisakė vykti, o Simas Kudirka ir Jonas Kreivėnas sutiko. Kai Kopenhagos komitetas prašė, kad lietuvių liudininku jau esąs pakviestas Jonas Jurašas, gyvenąs Vokietijoje, o liudininkų skaičius labai ribotas, Vlikas tešutė tik vieną Kudirką.

Vliko valdyba savo pastangomis ir lėšomis prisidėjo prie šio tarptautinės reikšmės "tribunolo" sovietams apkaltinti. Buvo tai laiku ir gerai atliktas darbas.

1975 metus Jungtinės Tautos paskelbė Tarptautiniais Moters metais. Birželio 23 — liepos 4 dienų Mexico City buvo viso pasaulio moterų atstovų suvažiavimas. Siem suvažiavime delegatė buvo Elena Kulber.

Brazinskių klausimas dar neišspręstas mums norima pasme, tačiau tai nereiškia, kad jais Vlikas nesirūpina. Vlikas bendradarbiauja su Baltu ir toliau dero viską juodu greičiau iš Turkijos išganebti.

(Bus daugiau)

— Didžioji Kipalapalos kunigų seminarija Tanzanijoje, Afrikoje, atšventė savo veiklos 50 metų sukaktį. Nuo savo įsistatymo 1925 metais ši seminarija jau išleido apie 400 afrikiečių kunigų, iš kurių tryliką yra paskirti vyskupais. Dabartiniu metu seminarijoje teologiją studijuoja daugiau negu 200 semin-

Kun. K. Pugevičius, Amerikos lietuvių tarnybos vadovas, kalba Catholic Conference for Ethnic and Neighborhood Affairs dalyviams New Yorke spalio 30 d. Kiti iš kairės: vysk. Michael Dudick, dr. Ronald Pasquariello, dr. Mary Jule Durkin, dr. Michael Novak, kun. Virgil Elizondo, Paul Sedillo, dr. Cyprian Rowe, prel. Basil Shergahy.

TRYS TARPSNIAI

JONAS JASKAUSKAS

32

Tą vakarą ir vėliau daug apie tai galvojau, bet jokio patarimo neradau. Jaučiau, kaip jam būtų sunku, jei prieš savo valią tektų važiuoti į seminariją, bet iš kitos pusės būtų labai skaudu, jei tektų pasipriešinti tėvams.

Jau buvome grįžę po Velykų atostogų. Kartą išėdama iš gimnazijos po pamokų, radau ant laiptų bestovintį Petrą. Užkalbino ir kurį laiką ėjome drauge. Pasikeitęs keliais nereikšmingais sakiniiais, jis man pasitūlė:

— Jeigu neturi per daug pamokų, ateik po pietų į miesto sodą. Noriu tau kai ką pasakyti.

Aš pažadėjau nueiti, ir mes susitikom. Petro nuotaka buvo pakili. Nuėjom prie šventosios kranto ir, kai susėdome, jis linksmiai nusiteikęs paklausė:

— Atsimeni, ką aš tau pasakojau apie savo neišsprendžiamą problemą?

— Atsimenu gerai. O gal jau pasisekė išspręsti?

— su susidomėjimu paklausiau.

— Dar nevisai, bet turiu vilčių, kad reikalas išsispres teigiamai. Tėvelis jau nusileido, manau, kad ir mamą perkalbės.

— Tai sveikinu ir tavo pasisekimu tikrai džiaugiuosi.

— O žinai kas man padėjo?

— Negalėčiau atspėti.

— Gal tau bus nuostabu, — ogi kapelionas. Jia

atkalbėjo tėvelį, kad neverstų manęs stoti į seminariją, bet leistų dėl ateities pačiam apsispręsti.

— Ar tu jo buvai prašęs?

— Taip. Aš jam sakiau, kad į kunigus pašaukimo neturiu, o tėvas skatina važiuoti į seminariją. Prašiau tuo klausimu pakalbėti su tėveliu. Jis sutiko ir ištesėjo. Už tai esu jam be galo dėkingas. Kai pagalvodavau, kad teks važiuoti į seminariją, užsidaryti tarp keturių sienų, atsisukti nuo pasaulio, negalėjau nė įsivaizduoti, kas su manimi atsitiks. Jaučiau, kad geru kunigui tapti negalėsiu, o pasipriešinti tėvų valiai neturėjau drąsos. Jų pastangos ir noras matyti mane kunigui laikė mano burną užčiauptą. Jaučiausi, lyg stovėdamas ant slidaus kelio tarp dviejų medžių, kurių negaliu pasiekti įsitverti, kad nepaslyščiau. Dabar po savo kojom įgilau tvirtą pagrindą ir, kaip norėsiu, taip savo ateitį galėsiu kurti.

Srauniai tekėjo upė, žaidė žuvytės saulėtis spindulių nublizgintose bangose. Petras, gerai nusiteikęs, rinko mažus paplokščius akmenėlius ir svaide pažėmė vandenį. Jie keletą kartų šoktelėję, pasinerdavo upės gėlmę.

— Tai kokie tavo dabartiniai planai? — paklausiau aš.

— Mano sena svajonė važiuoti į karo mokyklą.

— Tikrai gražu savo gyvenimą skirti tėvynei, — pritariau, o vėliau, lyg juokais, pridūriau: — Kariška uniforma tau labai tiks.

— Jei tik pasiseks gerai išlaikyti egzaminus, niekur nesuklupsiu, viskas bus kuo puikiausiai. O dabar tu pasakyk, ką veiksi baigusi gimnaziją.

— Kai kurie mokytojai pataria, kartais ir pati pasvaioju apie dramos studiją, tik abejoju, ar galėčiau sutikimą. Bet man dar daug laiko, spėsiu ap-

sispřęsti, — atsakiau.

Ilgai vaikščiojom, kalbėjome ir abu buvom laimingi. Petras džiaugėsi taip palankiai išsprendusiu jo likiminiu klausimu, o aš, matydama jį laimingą, taip pat džiaugiuosiu tartum tai ir mane liestų.

O gal jau ir lietė?

Baigėsi mokslo metai. Petras sėkmingai išlaikė egzaminus, o aš perėjau į aštuntą klasę. Pagal nusistovėjusius gimnazijos papročius, mes septintokai rengėm abiturientams išleistuves. Tai buvo įdomiausia ir maloniausia pramoga, kokią ligi tol bet kada buvau turėjusi lankydama gimnaziją.

Visi aštuntokai ir aštuntokės į iškilmes atėjo jau neuniformuoti: mergaitės su puošniomis suknėlėmis, suraitytais plaukais, o berniukai — civilinėmis eilutėmis, su įmantriais paristais margais kaklaraiščiais.

Kaip seniau, taip ir tą vakarą mudu su Petru daug šokom, ir man buvo nepaprastai linksma. Ypač galėjau didžiuliu, kad Petras daugiausia kvietė šokti mane, o ne kokią išsipusčiusią aštuntokę, kurių tais metais buvo daug daugiau negu berniukų. Jutau net kai kieno pavydą.

Atėjus laikui skirstytis, Petras priėjo prie manęs ir pasisiūlė palydėti. Aš, žinoma, buvau labai laiminga, ir mes išėjom.

Einant aš jį paklausiau:

— Kaip dabar jautiesi pabaigęs gimnazijos vargus ir atsisojęs ant savų kojų? Juk tu dabar būsi lygus su visais kitais žmonėmis: kada kur norėsi galėsi eiti, ką norėsi galėsi daryti. Nebereikės bijoti mokytojų, klasės auklėtojo ar direktoriaus. Būsi pilnai savarankiškas.

(Jūs žinote)

POVILO MIELIULIO KŪRYBOS REČITALIUI PRAEJUS

Chicago Jaunimo Centro di-
džioje salėje lapkričio 16 d.,
3 val. p. p. įvyko pirmas Povilo
Mielulio, kaip muzikos kūrėjo,
rečitalis. Jis užtruko daugiau
dvi valandas, de, dėl savo tie-
sioginių pareigų ligi galo išklau-
syti negalėjau, todėl ir vertini-
mas negali būti pilnas.

Kūrinis atliko dešimties
styginių grupė, vadovaujama
Herbertho Silberstein, ir tiek
pat vokalistų grupė, paruošta
Alberto Paulikaitis ir Sigis-
mundo Pauliaus. Styginių grupė
matėsi ir dvi lietuviškos:
Emilija Pakštaitė — smuiku, ir
Vilija Slivinskaitė — violončele.
Kai kuriuos vokališkus dalykus
palydėjo prof. Vladas Jakubė-
nas pianinu. Kaip solistai at-
skirai dar pasirodė Ingė Pau-
lius, Aldona Buntinaitė, Birutė
Naureckaitė ir Albertas Pau-
likaitis. Savo kūrybą dirigavo
pats autorius Povilas Mielulis.

Tai, be abejonės, didelis dar-
bas pasirodė tokiam rečitaliui.
Todėl gražu, kad atsilankė ne-
mažai Povilo Mielulio gerbėjų,
nors salė galėjo lengvai sutal-
pinti tris kartus daugiau publi-
kos. Sveikintinas jo entuziaz-
mas, darbštumas ir kruopštū-
mas. Intonavimas instrumenta-
listų ir vokalistų buvo tikslus
ir ausiai malonus, ir vokalistai
pasirodė daug geriau grupiniam
dainavime, negu pavieniui. „Se-
novės aukojimo šventėje“, po
kiek išstos žangos, vokalinio
vieneto rečitalyvinis įstojimas
pražydo retu grožiu. Taip pat
duetas „Prie durų svetimų“, ku-
rį atliko Ingė Paulius ir Aldona
Buntinaitė, pasižymėjo ypatingu
balsų darnumu.

Nors vienas orkestras pagro-
jo visą tuziną kūrinių, tik du iš
jų — Preludą ir Intermezzą —
buvo specialiai parašyti šiam
kameriniam styginių ansam-
bliui, kiti dalykai buvo, anot au-
toriaus, tik transkripcijos jo
bažnytinio giesmių (choralų).
Žinoma, tai padėjo suteikti pro-
gramai reikiamą ilgį, bet uždu-
sino klausytojus savo statišku-
mu ir vienodumu. Visų kūrinių
tempai atrodė perdėm lėti. Po-
vilas Mielulis pasirodė stipriaus-
ias ne melodijų patrauklumu,
ne ritminiu įvairumu, bet har-
monijos pažinimu. Tai galima
buvo pajusti labiausiai iš „In-
termezzo“, kur daugelis harmo-
ninių slinkčių papuoštos akordais
svetimomis gaidomis arba už-
baigiamos šaltai nepilniais akor-
dais. Kur kas silpniau Povilas
Mielulis save reprezentavo for-
mų neįvairumu. Čia nereikė-
jo būti nė muziku, kad pajutus
tą autoriaus silpnę. Pavyz-
džiui, nuo šešto atliekamo nume-
rio pastebėjau, kad iš eilės ko-
kie septyni numeriai buvo to
paties keturių ketvirtinių metro.
Juk tai nesiskaitymas su klau-
sytojo dėmesio apimtį. Mano
girdėta muzika buvo ištisai ho-
mofoniška, ir ritminės formulės
dažnai nusidėdavo pirmiau,
negu jos buvo pakeistos kito-
mis. Tai atsitinka, kai autorius,
beieškodamas savo kūriniui dau-
giau vienybės, užmiršta antrąją
lygtį tokią svarbią ypatybę —
įvairumą. Trūko ir dinamiško į-
vairumo, ir veltui laukta tempe-
ramento prasižvelgimo, nors di-
rigento mostai buvo tikri, bet
per santūrus. Iš kiek dramatiš-
kesnių mano girdėtų kūrinių bu-
vo antroje dalyje „Miško bur-
ta“, kurį atliko visa vokalinė
grupė su Alberto Paulikaitis
solo. Sunku pasakyti, ar tai įvy-
ko dėl solisto temperamento ir
jojo vartoto rubato, ar dėl to,
kad autorius taip norėjęs.

Povilo Mielulio kūrybos de-
biutą reikia pripažinti pozityvia
aprašais mūsų kultūriniam gy-
venime. Vis dėlto norėtusi jam
maloniai palinkėti, kad, tiek
daug pinigų paaugojant iš savo
kūsenės, samdant profesionalus
orkestrantus, nereiktų progra-
mos užkaišyti vienodais savo
forma choraliniais kūriniais. Be

to, vienas kitas paįvairinimas
smilčiaus vartojime — kaip spic-
cato, staccato ar pizzicato —
būtų išlėkęs klausytojų dėmesį.
Sakysim, „Pavasario šventė“ dėl
to gal ir nebuvo pavasariška.
Programoje niekur nebuvo įra-
šyta džiūčių autorių, nors eilių
buvo įspūdingų, ar ne paties Po-
vilo Mielulio parašytų, kaip an-
tai: „Ziedai nuo kryžių skelbs
pasauliui, jog Lietuva, tai kraš-
tas Jo“. Suglaudus bendrai,
kūrybinį pasaukimą turinčiam
Povilui Mieluliui linkime paana-
lizuoti muzikines formas, tarpe
jų ir kontrapunktą, ir sugrįžti
už kiek laiko su kitu kūrybos
rečitaliu. **Faustas Strolia**

Kariuomenės šventės minėjime
Bostone Danutė Račkauskaitė skai-
to dedikaciją žuvusiems. Prie jos
ramovėnų pirm. V. Bajerčius.

Nuotr. St. Urbano

MŪSŲ KOLONIJOSE

Brockton, Mass.

**KUNIGAS VALKAVIČIUS —
MARLBORO BAŽNYČIOS
ADMINISTRATORIUS**

Kun. Vincas Valkavičius, ku-
ris dirbo Brocktono parapijoje
ir Brocktono Nukryžiuotojo Jė-
zaus seselių senelių prieglaudoj,
jau kelį mėnesius yra paskirtas
didelės Šv. Mikalojaus, Marlbo-
ro, Mass., parapijon. Bažnyčia
yra naujai pastatyta 1966 m.
didelė ir labai graži. Kun. Val-
kavičius visuomet buvo pilnas
naujų sumanymų, neturėdamas
jam ir dabar. Pažvelgęs į didelį
žemės plotą aplink bažnyčią,
kun. Vincas nusprendė tą žemę
padalinti sklypais ir išnuomoti
parapijiečiams, kad jie pasisodintų
sau daržovius. Atsirado dide-
lis būrys norinčių ir mačiau šį
sklypą jau užsodintą daržovė-
mis, kas pridūda savotiško gro-
žio ir pačiai bažnyčiai. Šia pro-
ga laikraštis „Pilot“ įdėjo kun.
Valkavičiaus nuotrauką su jo
parapijiečiais daržininkais ir ap-
rašymą apie jų veiklą. Sodini-
mas daržovių suveda parapije-
čius bendram darbui ir pašne-
kesiui, kas daro solidarumo pa-
jautimą ir sutarimą žmones. Pa-
rapijiečiai susirinkę pasidalino

daržus ir kitiems metams.

Salia savo parapijos darbo
kun. Valkavičius dar turi šimtą
kitokių darbų. Jis priklauso
draugijai, kuri susirašinėja su
nepagydomais ligonimis visoje
Amerikoje. Ligoniai yra pada-
linti grupelėmis, po 8 kiekvie-
noje, ir jų dvasinis gyvenimas
palaikomas laiškais. Vienas iš
tokių ligonių, su kuriuo kun.
Vincas susirašinėja, yra jaunas
vyras, kuris, būdamas dekanu
kunigų seminarijoje, buvo iš-
tiktas polio ligos ir dabar yra
prižiūrimas prie kėdės, naudoda-
mas savo dantis pieštukui lai-
kyti. Polio nesuardo smegenų,
suardo nervų sistemą. Todėl
polio ištikti žmonės yra gabūs.
Šis minėtas polio ištiktas klie-
rikas dabar bus įšventintas ku-
nigų Texas statijoje. Į jo šven-
timus ruošiasi važiuoti ir kun.
Vincas Valkavičius. **EL. V.**

SKAUTAI

(Atkelta iš 2 pusl.)

Jeigu dėl kurios nors priežas-
ties Jūsų dukra šioje iškyloje
negalėtų dalyvauti, prašau apie
tai iš anksto pranešti draugini-
kėms, nes yra būtina žinoti vyks-
tančių paukščių skaičių.

Mielai mokytojai

A. + A. VITALIJAI TAMULIONIENEI mirus,
jos vyrą **ANTANĄ**, dukrą **DANGULĘ** ir velionės sese-
ris **dr. MARIJĄ ŽILINSKIENĘ** ir **STEFUTĘ RADZEVI-
ČIUTĘ** giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Jadvyga ir Adolfas Damušiai su šeima

**DR. MINDAUGA VYGANTĄ
IR JO ŠEIMĄ,**

Tėveliui mirus, nuoširdžiai užjaučia

Kęstutis, Juzė ir Audrius
Aglinskai

A. + A. VALERIJA RUMŠIENEI mirus,
jos vyrui **Pranui** nuoširdžiai užuojautą rei-
kia skausmo valandoje

Chicago Anglijos-Britanijos
Lietuvių Klubu Valdyba ir Nariai

A. + A. LEONUI TOMPAUSKUI

iškeliavus Amžinybėn, skausmo prisilgtai žmonai **BIRU-
TEI**, dukrai **LEONARDAI**, sūnui **RIMANTUI** su žmona
GRAZINA ir anūkei **LIDIJAI** reiškiamė gilią užuojautą
ir kartu liūdime.

Ada ir Petras Bingeliai
Violeta, Vanesa ir Antanas Kašėloniai

Iki malonaus pasimatymo
gruodžio 7 dieną!

**Kernavės Tunto
Paukščių Vadovės**

**A. SAULAITIS
ATIDARYS PARODĄ**

Chicagoje LS Seserijos Vadi-
jos ruošiamą Inos Nenortienės
emalio kūrinių parodą atidaryti
pakviestas LSS Tarybos pirm.
v. s. A. Saulaitis. Parodos ati-
darymas Jaunimo centro Čiur-
lionio galerijoje įvyks penkt.,
gruodžio 5 d., 7:30 val. vak. A-
tidarymo metu dainuos solistai
Nerija Linkevičiūtė ir Bern.
Prapuolenis. Akompanuos muz.
Alvydas Vasaitis. Paroda tęsis
iki gruodžio 13 d.

RUOSIASI KŪCIOMS

Nerijos tunto šeimos Kūčios
ruošiamos gruodžio 21 d. Jaunimo
centro žemutinėje salėje.
Dalyvauja visos tunto sesės, tė-
veliai ir svečiai. Šventę organi-
zuoti pavesta Baltijos gintarių
igulai.

VADOVIŲ PASIKETIMAI

Prasidėjus naujesiems 1975
— 1976 veiklos metams, įvairiuo-
se Seserijos vienetuose pasikei-
tė vadovybės.

Clevelando Neringos tunto t-
kė v. s. Nijolė Kernauskaitė
pasitraukė iš pareigų, jas per-
duodama s. Amandai Muliolie-
nei.

Kanados rajono vadeivė v. s.

Marija Gverzdienė nuo š. m.
spalio mėn. pareigas perdavė s.
Liudai Gvildienei.

Chicago Neries jūrų skaučių
tunto tuntiškė sutiko šias pa-
reigas eiti dar vienerius metus.
Omahos Neries tunto tunti-
ninkė s. Irena Lileikienė lapkri-
čio 1 d. pareigas perdavė s. Lai-
mutei Antanėlienei.

Los Angeles Palangos tunto
tuntininkė s. Danutė Basiulienė
pareigas perdavė s. Leokadijai
Vilimienėi.

75 METŲ SUKAKTIS

Rwandos katalikų Bažnyčia
Afrikoje šiais metais iškilmingai
mini savo įsikūrimo 75-ąsias
metines. Pirmieji katalikų misi-
jonieriai čia atvyko šio šimtme-
čio pradžioje, pasėdami krikš-
čionybės sėklą, kuri greitai lai-
ku pradėjo duoti gražių vaisių.
Šiandien, iš keturių milijonų
Rwandos gyventojų, jau dau-
giau negu vienas milijonas yra
priėmę katalikybę ir dar apie
penki šimtai tūkstančių rengia-
si krikštui. Šalia svetimsalių,
krašte jau dirba 170 vietinės
kilmės kunigų, arti tūkstančio
brolių ir seserų vienuolių ir net
du tūkstančiai katechetų — ka-
tekizmo mokytojų. Rwandoje
dabartinio metu veikia penkios
katalikų vyskupijos, kuriom va-
dovauja vietinės kilmės vysku-
pai.

A. + A. BARBORAI BALČIONIENEI,

buv. Sibiro kankinei, Latvijoje mirus, jos dukrai
LIUCIJAI ir dr. **PRANUI TARVYDAMS**, jų šeimai ir
artimiesiems reiškiau nuoširdžią užuojautą.

Ema Pušneraitienė

A. + A.

VALEI RUMŠIENEI mirus,
gilaus skausmo prisilgtam jos vyrui **PRANUI**, gi-
minėms ir artimiesiems, nuoširdžiai užuojautą
reiškia ir kartu liūdi

Jadvyga ir Jonas Aukščiauniai
Elena ir Juozas Bagdžiai
Teresė ir Jonas Jakubkiai
Jadvyga ir Vladas Palubeckiai
Elena ir Steponas Rudokiai
Ona ir Jonas Zaksiai

P A D Ė K A

Mūsų brangiam ir mylimam vyrui, tėvui ir seneliui, a. a.
VINCUI MAŠALAČIUI mirus, dėkome kunigams — K. Sa-
kalaukui, J. Degučiai ir F. Jaraškai, už šv. Mišių atlikimą,
poniai Juzei Augaitiui ir ponui V. Matoniui už taip nuotaikin-
gą giedojimą bažnyčioje, grąžinimą: ponams R. Jakui, V.
Radikui, A. Vasiui, K. Pliuskonui, K. Kauliniui ir G. Surdėnui,
bičiuliams ir pažįstamiems už užprašytas šv. Mišias, už taip
gausiai aukojimus Vasario 16 d. gimnazijai, už pareikštus pa-
gudus ir gilią užuojautą žodžius, už gėles ir palydėjusius
jį į amžino poilsio vietą.

Mūsų nuoširdus ačiū laidotuvių direktoriui ir ponai Bige-
nienėi už rūpestingą laidotuvių tvarkymą ir taip nuoširdžiai
mus pagudusius.

Visiems reiškiamė gilią padėką.

Bronė Mašalaitienė, sūnus Putinas
marti Aniliora, vaikaitiai Kęstutis ir Vytautas

SESERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. + A.

Paštininkas Jonas Kebleris

Išsiskyrė iš mūsų tarpo 1969 m. gruodžio 4 dieną.
Seserių metų mirties prisiminimui už velionio sielą gedu-
lingos šv. Mišios bus atšautos gruodžio 4 d. T. Marijonų kop-
lyčioje ir T. Jėzuitų koplyčioje gruodžio 7 d., 7:30 val. ryto.
Nuoširdžiai prašome visus gimines, paštininkus, draugus
ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose.

Liūdi žmona, dukta, sūnus ir jų šeimos

DRAUGAS, trečiadienis, 1975 m. gruodžio mėn. 3 d.

5

Gydytojas apsiriko

Kartą Vienos teatre labai drama-
tišku metu scenoje nusilo jauna
aktorė. Skubiai iškvietas gydyto-
jas konstatavo:
— Ji mirė.

Aktorė tuo metu atgavusi sąmo-
nės sušnibždėjo:
— Jūs klystate, gydytojau, aš
dar nemiriau!
Tai išgirdęs jos partneris, garsu-
sis solistas A. Džiradis, šūktelėjo:
— Tylėk! Gydytojas geriau žino!

PUIKI DOVANA SVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleido

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖ

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujasis Testamentas yra praktiško formato įristas kietais virše-
liais. Vertinamas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida
parduodama prieinama kaina.

Gaunama „DRAUGO“ knygyne

Kaina — \$5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir per-
siuntimui (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskit užsakymus

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TEVAS IR SŪNUS —

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St.

Tel. GRowehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero

OWnhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

E U D E I K I S

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas YArds 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

2314 W. 22nd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1005

APLINK MUS

× Stasys ir Ona Piežai, žinomi lietuvių išeivijos veikėjai, peritę pirmadienį labai maloniai priėmė savo ūkyje North Judson, Ind., juos aplankiusius "Draugo" administratorių kun. Petrą Činiką ir redaktorių Br. Kviklį. Keletą valandų užtrūkusiam pasikalbėjime buvo aptarti "Draugo" organizuojamos lietuvių išeivijos parodos reikalai. St. Pieža turi didelį archyvą, iš kurio parodos reikalams paskolino daugybę idomių ir retų fotografijų, ypač liečiančių lietuvių išeivijos veiklą 1930-1950 metais. Taip pat įdėdus parodą vėliau parodą dar labiau paremti.

× Kun. M. Tamošiūnas iš Kolumbijos viešojo Chicagoje ir šiandien išskrido atgal į Kolumbiją, kur darbuojasi Medellino lietuvių kolonijoje. Buvo apsisistojęs Cicero ir praėjusį sešadienį dalyvavo Cicero Reorg. LB apyl. baliuje, o sekmadienį šv. Antano parap. bažnyčioje laikė šv. Mišias ir sakė pamokslus. Kun. Tamošiūnas Kolumbijoj darbuojasi 40 m., yra krašto LB pirm., prieš kelių laikų sudaręs sąlygas PLB pirm. Br. Nainio audienčiai pas Kolumbijos prezidentą. Svečias lydimas muziko A. Skridulio, lankėsi ir "Drauge".

× Šio penktadienio (XII. 5) kultūrinė vakaronė Jaunimo centro kavinėje skiriama spaudai. Šios temos simpoziumą rengia Lietuvių žurnalistų sąjungos Centro valdyba. Pradžią 7:30 v. vak.

× Švč. M. M. Gimimo parap. salėje šį sekmadienį 2 v. p. p. įvyks būno žaidimai, kuriuos rengia šv. Kazimiero seserų rėmėjos.

× Po 5 dolerius auoko: Alice Kopez, Miramar, Marija Macieža, Chicago, Eugenija Kezenė, Woodhaven.

× E. Gudaitis, Chicago, Vytautas Maurukas, Alnanquin, Ill. Visiems geradariams nuoširdžiai dėkojame.

× Kun. dr. F. Gureckas, šv. Seimos vilos ir Lietuvos dukterų draugijos kapelionas, jau kelios savaitės kaip guli šv. Kryžiau ligoninėje ir labai palengva pradeda atgauti staiga prarastą jėgą. Šimtai linkėjimų ligoninių telegramomis ir laiškais suplaukė ne tik iš Chicago ir JAV, bet ir iš viso laisvojo pasaulio. Kol gydytojas leido, daug kas jį aplankė šv. Kryžiaus ligoninėje. Aplankė kardinolas J. Cody, vysk. V. Brizgys, klebonas kun. A. Zakarauskas ir visa eilė kunigų bei pasauliečių. Kai gydytojas leis, kun. dr. F. Gureckas pasiryžęs grįžti į savo sesers dantų gydytojos O. Gureckaitės - Bakaitienės namus.

HARTFORD LIETUVIŲ KLUBAS rengia KAZIMIERO ŽOROMSKIO PAVEIKSLŲ PARODĄ.

Dailininkas Žoromskis yra dalyvavęs parodose New York, Philadelphia, Chicagoje pakartotinai, bet Hartforde šis žymus lietuvių dailininkas atvyksta pirmą kartą. Mes turime progą jį pamatyti šį sešadienį, gruodžio 6 d. ir sekmadienį, gruodžio 7 d.

Iškilmingas atidarymas bus Hartfordo Lietuvių klubo patalpose, 227 Lawrence St. 2:00 v. p. p. Uždarymas bus sekmadienį 7:00 vakare. Kazimieras Žoromskis yra garsus magistro laipsnį Vienos meno Akademijos. Bachalauro laipsnį jis įsigijo dar Vilniuje, 1942 metais.

Prašome visus gausiai atsilankyti šia malonia ir reikšminga proga susipažinti su vienu iš žymiausių dabarties dailininkų. (pr.)

× Marijos aukšt. mokyklos Motinų klubo kalėdinė šventė — kičios bus gruodžio 10 d., trečiadienį, 7:30 val. vak. mokyklos kavinėje. Viešias palinkimus specialus St. Mary of Providence mergaičių orkestras, kuriam vadovauja Mary Snyder. Bus papuošta Kalėdų eglutė. Kalėdinėmis dovanomis bus prisimintos sergančios sesės ir šv. Seimos vilos gyventojai. Viešias priims Millie Lovergine ir Marie Cisarik. Mergaičių motinos kviečiamos kalėdinėje šventėje dalyvauti.

× Santaros Šviesos susirinkimas įvyks šį penktadienį, gruodžio 5 d., 8 v. v. Tautinuos namuose, 6422 So. Kedzie. Programoj kalbės Valdas Adamkus ir kt. Visi kviečiami.

× Salomėja Endrijonienė, Janina Juknevičienė, Kostas Dočkus ir Algirdas Pužauskas yra pakviesti į V. Lietuvių Tautinių šokių šventės banketo komisiją, kuriai vadovauja Marija Remienė. Pirmasis komisijos posėdis šaukiamas gruodžio 12 d. M. Remienės namuose, Riverside, Ill. Iš anksto komitete dalyvauja Julija Cijūnienė ir A. Mažeikienė.

Algimantas Gureckas, JAV LB ryšininkas Washington, aiškina Helsinkio konferencijos nutarimų reikšmę Chicagoje suruošto simpoziumo metu

Nuotr. Ant. Gulbinsko

× B. ir P. Tamošiūnai, Chicago, Ill., nuoširdūs "Draugo" rėmėjai, įteikė 10 dolerių auką. Maloniai dėkojame.

× G. Sirmenis, Penn Yan, N. Y., atnaujindama pneumorata, auokojo 10 dolerių. Nuoširdžiai dėkojame.

× A. a. Juozas Duoblys, agronomas, šaulys, visuomenininkas, politinis kalnys, mirė prieš vieną mėnesį Lietuvoje. Šv. Mišias už jį bus atšaukiamos gruod. 6 d., 10 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Per Mišias giedos sol. p. Mastienė. Agronomai, šauliai, giminės ir pažįstami maloniai prašomi pamaldose dalyvauti. (pr.)

× Lietuvių Fronto Bičiulių susirinkimas įvyks gruodžio 4 d., ketvirtadienį, 7:30 val. vakaro Jaunimo centro kavinėje. Susirinkime dalyvaus ir pranešimą darys dr. J. Girmius, "Aidų" redaktorius. Bičiuliai kviečiami dalyvauti. Atskiri pranešimai nesiunčiami. (pr.)

× Šį penktadienį, sešad. ir sekmad. Jaunimo centro vestibiulyje, šalia kavinės, įvyks Lietuvių Moterų dailininkų meno darbų išpardavimas. (pr.)

× Dail. Zita Sodeikienė nupiešė plakata Elenai Juciūtei literatūrinės premijos įteikimo iškilmėms, kurios įvyks gruodžio 6 d., 7 val. vak., Jaunimo centre. (pr.)

× Naujaisi Grundig aparatai. Hi fi stereo, magnetofonai, radijai. Kelios dešimtys modelių. Gradinskas, 2512 W. 47 St., FR 6-1998. Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-8. Sekmad. 12-4. Treč. užd. (sk.)

× Miami Beach, Florida, Jazbučių Motelyje, 3910 Collins Ave., Florida 33154 iki gruodžio mėn. 15 dienos žemos vasaros kainos. Skambinti vakarais (305) 865-2678. (sk.)

CHICAGOS ŽINIOS

PLEŠIKAI PLETĖ UPEN

Iš Chicago upės ištrauktas lavonas paštininko Th. Sterling, 44 m. Du kiti paštininkai sako matę, kaip du plėšikai išgrabė jo kišenes ir nuo Van Buren tilto numetė į upę.

UNIVERSITETO PREZIDENTAS

Specialus komitetas nauju Chicago universiteto prezidentu parinko John T. Wilson, 61 m., kuris ligi šiol buvo tik eilinis tarnybos pareigas. Galutinį sprendimą gruodžio 9 d. padarys patikėtinių taryba.

BRANGS LEIDIMAI

Chicago miesto finansų komitetas siūlo metinius leidimus taveroms pabranginti 25%, o gėlininkams, stogų dengėjams, automobilių taisytojams leidimų kainą padvigubinti.

KAINOS TURI BŪTI MATOMOS

Gazolino stotims įsakyta kainas už galioną žymėti tokiais skaitmenimis, kad jie būtų matomi už 300 pėdų.

LAIMĖJO DUONKEPE

Miesto ūkininkaičių varžybose Chicagoje 800 dol. mokslo pinigų laimėjo Illinois Technologijos studentė Anne Jakubowicz, 18 m. Ji per paskutinius 8 metus iškepė apie 800 kepalų duonos ir nustatė, kad namuose, kepa duonos kepalas kainuoja apie 20 ct.

× Lietuvių Etninės foto enciklopedijos leidėjai dabar planuoja toliau skirti lietuviams dailininkams. Tą temą pagvil-denti pirmadienio vakare į Jaunimo centrą buvo susirinkę būrys dailininkų. Kaip žinia, tos enciklopedijos tomai jau rieda pirmyn: "Palikę tėviškes namus" — Šv. Kazimiero kapinių albumas — atiduotas spausdin-ti; "Pensylvanijos angliakasis Lietuva" jau surinktas ir artimiausiu laiku bus laužomas.

× "Pelkių žiburėlio" literatūrinėje valandėlėje, girdimoje per Margučio radiją tarp 2-3 val. p. p., šį ketvirtadienį gruodžio 4 d. aktorė Aleksandra Gustaitienė skaitys iš Mariaus Katališko romano "Miškais ateina ruduo".

× Algis Gureckas, gyv. Washington, D. C., praėjusį savaitę lankėsi Chicagoje, kur dalyvavo LB rengtame simpoziume apie Helsinkio konferenciją, ap-lankė sergantį savo gimnastik-kun. dr. F. Gureką ir kitus gimines.

× Aukų po 3 dolerius atsiuntė: J. Gasiūnas, K. Danto, Antanas Tumosa, Angela Katelė. Ačiū.

× D. Adomonis dainuoja St. Xavier kolegijos choro. Šio choro koncertas bus gruodžio 14 d. Mercy koplyčioje. Atlikis Bacho "Magnificat" ir kt.

× Patikslinimas. A. a. agr. Jonni Bertasiui mirus padėjo, atspausdintoje lapkr. 29 d. laidoje, įvyko korektūros klaida. Turėjo būti — Nuliūdę: Ona Bertasiene, Stigutė ir Juozas Užupiai, Nijolė, Leonas ir Linas Maskaliūnai.

Nekalto Prasišėjimo parap. Chicagoje lituanistinės mokyklos minėjimo mokiniai atlieka programą. Iš kairės: Nora Spurgytė, Viktoras Keimėla, Algirdas Šilas. Nuotr. P. Maletos

GREIČIAUSIA MAŠINA

Vieną dieną, prieš dešimt metų, aš pastačiau greičiausią mašiną pasaulyje. Aš pradėjau važiuoti taip greitai, kiek mašina galėjo. Taip greitai važiauvau, kad pradėjau skristi. Aš nuskrudau į kitą planetą. Aš nežinojau, kur aš buvau. Tos planetos žmonės atrodo kaip vabalai, bet buvo daug didesni. Jie mane paėmė, įdėjo į dėžę ir uždarė dangtį. Tie vabalai norėjo atidaryti mano galvą ir pažiūrėti, kas tenai yra. Kai atidarė dangtį, aš greitai pabėgau. Tie žmonės pasaukė policiją ir pradėjo paskui mane bėgti. Aš pasislėpiau name. Kai policija nubėgo, aš pradėjau ieškoti savo motinos. Suradęs, pradėjau greitai važiuoti. Aš taip greitai važiauvau, kad pradėjau skristi. Visi lėktuvai pradėjo į mane šaudyti. Aš pradėjau greičiau skristi ir nuskrudau į savo pasaulį. Tie lėktuvai mane dar vis sekė. Mes juos pagavome ir nusivežėm pas mokslininkus. Jie tuos didelius vabalus suplaustė pažiūrėti kaip atrodo viduje. Visi žmonės pradėjo manęs klausyti įvairius klausimus apie tai, kas atsitiko. Aš užmiršau. Aš taip greitai skridau, kad užmiršau kas darosi. Paskui, už kokios savaitės, visi užmiršo, kas atsitiko, ir viskas buvo kaip anksčiau.

ASAROS ATOSTOGOS

Hot Springs

Aš atostogų metu važiauvau su tėveliais į Hot Springs, Ark. Ten gyvena mano dėdė. Mes matėme daug kalnų, miškų ir ežerų. Man patiko maudytis ežere. Vanduo buvo labai šiltas. Mūsų automobilis pagedo pakeity į Memphis, Tenn. Tėtė pirkto naują automobilį. Mes miegojome viešbutyje ir valgėme valgykloje.

Audronė Reivytytė

WISCONSINE

Mes nuvažiuojame į Wisconsiną. Man daugiausia patiko žuvis gaudyti ir žaidimus žaisti. Vieną kartą mes važiuojame "pizza" valgyti. Mes matėme "log rolling contest". Ten buvo žmonių iš Australijos, Kanados ir iš visos Amerikos. Visą filmavo ir gal žiemą rodys televizijoje per "Wide World of Sports".

Aš, taip pat, mačiau daug gyvuliukų. Vieną vakarą nuvažiuojame į "Indian Pow-Pow". Ten buvo daug indėnų ir kitų žmonių. Indėnai šoko ir dainavo. Man Wisconsinas labai patiko. Mes išbuvo ten penkis savaites.

Viktorija Cijūnelytė,

Visi Lemonto lit. m-los 3 sk. mokiniai

KARYS

Aš galvoju užaugęs būti karys. Ginsiu nuo priešų savo gyvenamąją vietą, savo mamytę, tėvelį ir paskui visus žmones. Kariumenėje yra daug šautuvų. Kareiviai kariauna dieną ir naktį. Jei karas užteiktų, mes kareiviai šaudysim į priešų lėktuvus, jie bombas meta ant pasilėpusių priešų. Mes ginsimės patrankomis ir raketomis šaudysim. Gal aš nušausiu vieną ar daugiau priešų lėktuvų. Man patinka kariuomenė, bet ne karas. Kariuomenėje nušausiu daug priešų, kad nebūtų jų. Vien su lėktuvais mes negalėsime kariauti, užtai priešai gali pataikyti į lėktuvų sparnus, tai jei mūsų lėktuvai numuš, mes užsimušime, tai turime iš patrankų ir su šautuvais šauti, kad liktume gyvi.

Vytautas Jonas Keburis, 3 sk. mokinys. Brighton Parko lituanist. mok.

KALĖDŲ EGLUTĖS SVEČIAS

Prieš keturis metus nuo rusų laivo bandė pabėgti į Ameriką Simas Kudirka. Jam nepasisekė. Jis buvo atgal atiduotas rusams. Po keturių kalėjimo metų jam leido atvažiuoti į Ameriką. Gruodžio mėn. 21 d. jis buvo atvažiuojęs į mūsų mokyklos eg-

Danielius Burbuly, 3 skyriaus mok. Dariaus Girėno lit. m-la

KALEDŲ EGLUTĖS SVEČIAS

Prieš keturis metus nuo rusų laivo bandė pabėgti į Ameriką Simas Kudirka. Jam nepasisekė. Jis buvo atgal atiduotas rusams. Po keturių kalėjimo metų jam leido atvažiuoti į Ameriką. Gruodžio mėn. 21 d. jis buvo atvažiuojęs į mūsų mokyklos eg-

Nekalto Prasišėjimo parap. Chicagoje lituanistinės mokyklos minėjimo mokiniai atlieka programą. Iš kairės: Nora Spurgytė, Viktoras Keimėla, Algirdas Šilas. Nuotr. P. Maletos

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 7045 So. Claremont Avenue, Chicago, Illinois 60636

MANO ŽUVYTĖ

Mano žuvytė plauko vandenį. Jai patinka valgyti savo valgi. Mums reikia dažnai pakeisti vandenį. Ji gyvena labai seniai. Aš galvoju, ar nereikėtų antros žuvytės, nes ji yra viena. Jei turėčiau katę, ji jos bijotų.

Lina Alvarado,

Rochesterio lit. m-los 2 sk. mok.

"Plunksna"

Ir šitaip atrodo jo namas. Piešė Danielius Burbuly, Dariaus Girėno lit. m-los 3 sk. mokinys

MALDELE

Dieve, laimink Mano protą Ir suteiki Savo duotą. Laimink, Dieve, širdį galią Ir nušvieki Savo meile.

Dieve, laimink Mano darbą Ir suteiki Savo garbę.

Vincas Jonikas

šikšnosparnių. Gaudėm varles. Aš su Tomu matėm trijų su pusę pėdų ilgumo žuvį. Matėm ke-turias tame ežere.

Vytautas Šuopys, Melrose Parko lit. m-la.

K. Donelaičio lit. m-la

SPORTAS IR STOVYKLA

Vasarą aš su Neries tinklinio komanda išvažiuojau į Rochester, Mich. dalyvauti "Junior Olympics". Mes ten išbuvo keturias dienas ir laimėjome pirmą vietą. Iš visos Amerikos dalyvavo daug komandų. Kai grįžom namo, laikraščiai parašė daug straipsnių apie mūsų laimėjimą. Visi nariai gavo laišką iš senatoriaus.

Paskiau aš buvau savaitę Ateitininkų jubiliejinėje stovykloje Dainavcje. Visą savaitę buvau nepaprastai blogas oras. Grižęs iš stovyklos pasilikau Chicagoje. Man nelabai patinka Chicagoje gyventi, bet reikia.

Edmondas Saliklis, Marquette Parko lit. m-los 8 sk. mok.

GALVOSCKIŲ ATSAKYMAI

I Vietoje nosinės raidės, pasikabino savo nosinaitę.

II Metų laikai.

III Pirmasis žaidėjas ima iš pirmos dėžutės 17 pagaliukų. Abiejose dėžutėse lieka po lygiai. Antrajam žaidėjui paėmus bet kokį pagaliukų skaičių iš bet kurios dėžutės, pirmasis turi paimti tokį pat pagaliukų skaičių iš antros dėžutės.

IV mūsų, šalių, liūtas...

V Seattle Washington.

GALVOSCKIAI

I (mislė)

Jis kasmet vaikų aplanko Balto sniego sukury...

Ziemą stovi jis už lango, O barzda jo — kambary!

(10 taškų)

II

(Žiūrėkite piešinėlius). Sunu-

meruokite pagal eilę katytės piešinėlius ir parašykite, kaip galvojame ir vėl ateityje su-jai sekėsi svečius vaišinti.

(5 taškai).

Audra Dirkytė, VI kl.

daug ir laimėtojų. Kad taip ge-

rai pavyko šis parengimas, tai galvojame ir vėl ateityje su-

ruošti panašų parengimą.

(5 taškai).

III

Yra pastebėta, kad musė pa-deda apie 150 kiaušinėlių, iš ku-rių po 20 dienų išsivysto 150 musių; maždaug pusę jų, t. y. 75, bus patinai, antra pusė — patelės. Jos vėl padeda po 150 kiaušinėlių, iš kurių po 20 dienų išsivysto 150 x 75 = 11250 musių. Pusę jų, t. y. 5620 patinai ir tiek pat patelių, kurios padės 150 x 5620 = 843750 kiaušinių ir t. t. Apskaičiuokite kiek per va-sarą (nuo balandžio mėn. 15 d. iki rugpjūčio mėnesio pradžios) gali privisti musių iš vienos pa-vasarį atgijusių musių poros.

(10 taškų)

IV

Penkių didžiųjų ežerų tarpe yra dar vienas ežeras, tarp Hur-on ir Erio, kur eina JAV ir Kanados siena. Kaip vadinasi tas ežeras.

(5 taškai)

V

Kai kuriose šalyse, esančiose šiaurinėje Pietų Amerikos dalyje, sausasis sezonas, kuris trunka žiemos mėnesiais, vadinamas "verano" — vasara, o vasaros mėnesiai (liūčių sezonas) ydi-nami "inverio" — žiema. Kodėl šioje Amerikos dalyje taip at-virkščiai vadinami vasara ir ži-ma?

(5 taškai).

LIETUVIŲ SPORTO KLUBAS

Ši diena buvo kiek skirtinges-nė iš visų kitų. Šį vakarą Lietu-vių Sporto klubo nariai suruošė laimės žaidimų vakarą. Esam ilgai galvoje apie šią idėją. Pa-rengimo tikslas buvo surinkti pinigų klubo išlaidoms padengti. Vakaras pasisekė ir gautas pel-nas padės apmokėti kelionės iš-laidas į Torontą. Visi daug dir-bo, bet buvo patenkinti savo darbo vaisiais. Daug buvo susi-rinkę žmonių ir visi buvo laimin-gi. Buvo visokių žaidimų. Daug kas pralošė, bet buvo

